

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 261/1
Podgorica, 20.03.2019. godine

Na osnovu člana 99 stav 1 alineja 4 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru NVO "Media centar" i NVO "Centar za građansko obrazovanje" iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-261 od 18.02.2019.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se prigovor NVO "Media centar" i NVO "Centar za građansko obrazovanje" iz Podgorice, na rad privrednog društva "Nova M" d.o.o. iz Podgorice, emitera televizijskog programa "TV Nova M" (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-261 od 18.02.2019.g.), jer je već sproveden upravni postupak u istoj upravnoj stvari.
3. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 18.02.2019. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor NVO "Media centar" i NVO "Centar za građansko obrazovanje" iz Podgorice, na rad privrednog društva "Nova M" d.o.o. iz Podgorice, emitera televizijskog programa "TV Nova M" (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-261 od 18.02.2019.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na prilog u informativnoj emisiji „Centralni dnevnik“, posvećen građanskim protestima održanim 16.02.2019.g. u Podgorici. Prilog je emitovan dana 17. februara 2019. godine u terminu od 18:06:46 do 18:12:27 sati. U njemu je, kako navode podnosioci prigovora, emiter prekršio čl. 7, 8 st. 1 i 11 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 35/11, 7/16 i 8/19, u daljem tekstu: Pravilnik), koji se odnosi na proizvodnju informativnog programa.

Članom 99 st. 1 alineja 4 Zakona o upravnom postupku propisano je da će nadležni organ odbiti zahtjev stranke za pokretanje upravnog postupka rješenjem, ako je u istoj upravnoj stvari već pokrenut drugi upravni postupak ili sudski postupak ili je u toj upravnoj stvari već bilo odlučeno pravosnažnim rješenjem kojim je stranci bilo priznato pravo ili određena neka obaveza.

Ispitujući sadržaj prigovora, utvrđeno je da u istoj upravnoj stvari, Agencija već sprovela drugi postupak.

Naime, dana 18. februara 2019. godine, Agenciji dostavljen je prigovor gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice, na rad privrednog društva „Nova M“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: emiter), emitera televizijskog programa „TV Nova M“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-257 od 18.02.2019.g.). Prigovor se odnosi na istu emisiju, „Centralni dnevnik“, emitovanu 17. februara 2019. godine, u okviru programa „TV Nova M“, u 18:00 sati, u kojem je kako navodi podnosilac, emiter prekršio čl. 7, 8 i 11 Pravilnika, dakle i u ovom slučaju standarde vezane za proizvodnju informativnog programa. Agencija je na osnovu informacija i navoda sadržanih u tom prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja televizijskog programa „TV Nova M“, emiteru izrekla upozorenje, kao upravno-nadzornu mjeru zbog kršenja odredbi čl. 7, 8 i 11 Pravilnika (akt broj 02-257/4 od 20.03.2019.god.).

Agencija je nakon detaljnog pregleda utvrdila da je emiteru izrekla upozorenje zbog kršenja programskih standarda u emisiji „Centralni dnevnik“ od 17. februara 2019. godine koji su dio standarda vezanih za proizvodnju informativnog programa, a obuhvataju i standarde na koje su u svom prigovoru ukazale NVO „Media centar“ i NVO „Centar za građansko obrazovanje“

U skladu sa navedenim zaključeno je da povodom prigovora broj 02-261 od 18.02.2019. godine ne može biti pokrenut postupak, jer je u konkretnom slučaju već sproveden upravni postupak u istoj upravnoj stvari.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno članu 99 stav 1 alineja 4 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Prilog:

- Rješenje Agencije za elektronske medije (akt broj 02-257/4 od 20.03.2019.god.)

Dostavljeno:

- NVO „Media centar“
- NVO „Centar za građansko obrazovanje“
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 257/4
Podgorica, 20.03.2019. godine

Na osnovu čl. 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-257 od 18.02.2019.g., direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. **Prihvata se prigovor** gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-257 od 18.02.2019.g. i privrednom društvu „Nova M“ d.o.o. **Podgorica, emiteru televizijskog programa „TV Nova M“, izriče se upozorenje**, kao upravno-nadzorna mjera **zbog kršenja** čl. 7 tač. 1), 8 st. 1 i 2 i 11 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list Crne Gore”, br. 35/11, 7/16 i 8/19) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje broj O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine, prilikom emitovanja priloga u informativnoj emisiji „Centralni dnevnik” dana 17. februara 2019. godine u terminu od 18:06:46 do 18:12:27 sati.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. kršenja obaveze emitera da informativnim programom doprinosi cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji (člana 7 tač. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - b. kršenja obaveze elektronskih medija da u proizvodnji informativnih programa poštuju načelo nepristrasnosti kao i da različiti pristupi i mišljenja moraju biti profesionalno i korektno zastupljeni (član 8 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - c. kršenja obaveze da informativno-politički programi moraju biti pravični i izbalansirani i uslova da se programskim sadržajima ne smiju tendenciozno promovisati interesi bilo koje grupe ili pojedinca (član 11 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Privrednom društvu „Nova M“ d.o.o., nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Nova M” sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem za emitovanje.
4. Privredno društvo „Nova M“ d.o.o. dužno je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „TV Nova M”, u okviru informativne emisije „Centralni dnevnik” u terminu od 18:00 sati, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru 'TV Nova M' upozorenje zbog kršenja obaveze emitera da informativnim programom doprinosi cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji i obezbjeđuje da različiti pristupi i mišljenja budu profesionalno i korektno zastupljeni. Emiter je prekršio i obavezu da informativno-politički programi moraju biti pravični i izbalansirani i da ne smiju tendenciozno promovisati interese bilo koje grupe ili pojedinca. Upozorenje je izrečeno po prigovoru gospodina Željka Ivanovića u vezi sa prilogom u informativnoj emisiji „Centralni dnevnik” emitovanoj dana 17. februara 2019. godine”.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 18. februara 2019. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice, na rad privrednog društva „Nova M“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: emiter), emitera televizijskog programa „TV Nova M“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-257 od 18.02.2019.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na prilog emitovan u informativnim emisijama „Centralni dnevnik“ dana 17. februara 2019. godine u terminima od 18:00 sati.

Na početku, podnosilac prigovora ističe da je „u informativnoj emisiji 'Centralni dnevnik' od 17.02.2019. objavljen novi propagandistički prilog Nove M TV u kome se, po već poznatoj i godinama praktikovanoj šemi, medijska grupa 'Vijesti' i njeni osnivači Željko Ivanović i Midorag Perović, brutalno kleveću i optužuju za najteža krivična djela kao što je organizacija i priprema puča, bez bilo kakvog suvislog argument, a kamo li dokaza“.

Podnosilac prigovora ukazuje da je predmetni prilog koji je „posvećen posljednjim protestima građana u Podgorica umjesto profesionalnog izvještaja imao prilog 'sačekušu' u kome uredništvo Nove M uz pomoć“, kao se navodi „takozvanih novinara i gostiju, linčuje kritičare režima. Dovodeći ih u vezu sa organizacijom protesta i nasilnim preuzimanjem vlasti.“

Podnosilac prigovora je posebno ukazao na djelove priloga:

- *'...Malobrojnost protesta u organizaciji opozicije, proopozicionih NVO i proopozicionih medija od sinoć pokazala je koliko je slaba ta organizacija...';*
- *'... Sinoćnji protest opet je pokazao u stvari loš rejting i slabost opozicije uprkos tome što ih podržavaju proopozicione NVO i njima bliski tabloidni mediji...';*
- *'... Opozicija kako je bio slučaj ranije sa duvanskom i sličnim podmetanjima koristi montirane afere za vaninstitucionalno djelovanje i pritisak na vlast...',* gdje se, kako se navodi, navedeni dio teksta, *'pokriva' naslovnicma Vijesti na kojima su intervju Duška Kneževića, predsjednika Atlas grupe i tema oko posljedica po DPS i društvo insajderskih informacija Kneževića...';*
- *'... Knežević je iskorišten kao povod a zatim su opozicionari i proopozicione NVO i medijska mašinerija preuzeli kromilo i postali instruktori...',* ukazujući da se za navedeno „dodaje da je to rekao predsjednik Đukanović“, i da je tekst *„... pokriven snimkom Željka Ivanovića i Miodraga Perovića, osnivača Vijesti...“.*

Podnosilac prigovora ukazuje da „medijska grupa Vijesti nema nikakve veze sa organizacijom protesta i za tako tešku optužbu kojom se pokušava diskreditovati njihova kuća, osnivači, urednici i novinari, uredništvo Nove M nije dalo niti jedna dokaz ili argument“. U prigovoru se navodi da „iz izjave ... urednice i gosta V.Š. se nigdje ne čuje da je ona izrekla ovakvu konstataciju kako tvrdi uredništvo Nove M u najavi“, ukazujući, „i da jeste to ne oslobađa medij da pušta naručene i plaćene izjave bilo kog novinara i gosta“. Nadalje, u prigovore se konstatuje da „uredništvo Nove M ...njihovo („Vijesti“) profesionalno izvještavanje o posljednjim aferama i protestima naziva podmetanjima i veže za duvansku aferu od prije 15 godina“, kao i da je „vrijeđanje logike konstatacija da je intervju sa DK predsjednikom Atlas grupe bilo kakva podmetačina jer čovjek je autorizovao intervju i niko nakon toga nije saopštio daje taj intervju izmišljen ili nekom podmetnut“. Takođe, podnosilac prigovora navodi da „političar kao što je g. Đukanović ima pravo na svoj doživljaj stvarnosti ali medij kao Nova M nema pravo da bez ograda ili pozivanja druge strane tumači političke stavove g. M.Đ.“, kao i da „stavlja njihove slike pojašnjavajući gledaocima ko su zavjerenici koji hoće da uzmu vlast g. Đukanoviću“.

Emiter je, prema navodima podnosioca prigovora, prekršio Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik) time što je:

- prekršio čl. 7 st. 1 Pravilnika (kojim je propisana obaveza emitera koji proizvode informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose: slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i

inostranstvu). Podnosilac prigovora je posebno istakao da je cilj „da se javnost obmane i dovede u zabludu, a konkurent na medijskom tržištu diskvalifikuje i eliminiše“.

- prekršio čl. 8 st. 2 Pravilnika (kojim je propisano da se u proizvodnji informativnih programa „događaji moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja biti profesionalno i korektno zastupljeni“), jer kako se navodi „u konkretnom slučaju to znači da je Nova M morala imati stavove Vijesti, Željka Ivanovića i profesora Perovića s obzirom na ovako teške optužbe saopštene na njihov račun“.
- prekršio čl. 11 st. 1 Pravilnika (kojim je propisano da „programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike“).
- prekršio čl. 11 st. 2 Pravilnika (kojim je propisano da se „programskim sadržajima ne smiju tendenciozno promovisati interesi jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, posebno ukoliko se takvi sadržaji emituju sistematično tokom određenog vremenskog perioda“), jer je predmetni prilog „primjer pokušaja rušenja kredibiliteta Vijesti kao glavnog konkurenta na tržištu Novoj M kao i kompromitacije osnivača Vijesti“.
- prekršio pravilo druge strane (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnosti), jer, kako se navodi „uredništvo Nove M nije zvalo ni Željka Ivanovića ni profesora Perovića da provjeri ove teške optužbe i objavi njihov komentar na ovu temu“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Pravilnika.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog spornog programskog sadržaja i sačinio nalaz dana 19.02.2019. godine (akt broj 05-257/1 od 19.02.2019.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-257/2 od 20.02.2019.god.).

Dana 27.02.2019.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-257/3 od 27.02.2019.god.) u kojem se navodi da je „dana 17.02.2019. godine Nova M emitovala prilog u vezi sa protestima koji su pokrenuti nakon objava i montaža na društvenim mrežama odbjeglog biznismena Duška Kneževića, kojeg država Crna Gora i njeni istražni organi terete da je oštetio budžet za višemilionske iznose“, kao i da je kako se navodi, „za njim je raspisana i crvena potjernica interola“.

Emiter se u izjašnjenju poziva na čl. 4 st. 1 al. b) Pravilnika koji definiše javni interes (*Javni interes: interes javnosti da raspolaže informacijama o pitanjima i događajima od opšteg društvenog značaja, uključujući, ali ne ograničavajući se na zaštitu javnog zdravlja i sigurnosti, otkrivanje i objelodanivanje krivičnih djela, sprječavanje obmanjivanja javnosti, razotkrivanje nekompetentnosti ili korupcije u javnoj službi i sl.*), navodeći da je „od javnog je interesa da se razotkrije pozadina svakog djelovanja pa i protesta, koje formalno organizuje grupa građana“. Emiter navodi da „njihov kredibilan izvor ima informacije prema kojima su među na različite načine, jakim podržavaocima protesta, posredno Vijesti, te 'sličnomisleće' NVO, kritički nastrojene prema Predsjedniku CG“. Pozivajući se na član 21 Zakona o medijima (*Novinar i druga lica koja se, u toku prikupljanja, uredničke obrade ili objavljivanja programskog sadržaja, upoznaju sa informacijama koje bi mogle da ukažu na identitet izvora nijesu dužni zakonodavnoj, sudskoj ili izvršnoj vlasti ili bilo kom drugom fizičkom ili pravnom licu otkriti izvor informacije koji želi ostati nepoznat*) emiter ukazuje da „njihov izvor tvrdi da 'među podržavaocima protesta su i lični interesi da promijene van-institucionalno vlast, bez, jedinog autentičnog mjerenja građanske volje-izbora“.

Emiter, povodom konstatacije podnosioca prigovora da nije pozvan kao „druga strana“, ukazuje da „Željko Ivanović ne može biti druga strana“ jer kako se navodi „nije ni jednom pomenut u prilogu“.

U izjašnjenju emiter navodi da „pokrivalica u kojoj je on (podnosilac prigovora) i njegov medij fakat su, a ne montaža Nove M" kao i da je „lako dokazivo da su Vijesti medij koji nerijetko objavljuje afere stavljajući među glavne aktere u negativan kontekst M.Đukanovića, pa je baš u cilju vjerodostojnog i tačnog informisanja javnosti, upravo činjenica da je Đukanović na Vijesti mislio u intervjuu tv Prva". Emiter je istakao da su „djelovi priloga koji su 'pokriveni' naslovnica 'Vijesti', kao i osnivačima 'Vijesti' Željkom Ivanovićem i Miodragom Perovićem, urađeni na taj način ne zbog 'propagande', 'etiketiranja' ili 'pravljena sačekuše', već isključivo zbog javnog interesa... pozivajući se na član 3 i član 4. Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima".

Pozivajući se na pojedine tekstove sa različitih portala emiter je naveo da „činjenica da 'Vijesti' jesu proopozicioni medij nije iznijelo uredništvo TV Nova M, već su te kvalifikacije došle od drugih, između ostalih, viših instanci u državi, među kojima je predsjednik Crne Gore Milo Đukanović, koji je još ranije", kao se navodi „govoreći upravo o 'Vijestima' kazao da 'je suštinska centrala opozicionog djelovanja medijski centar koji pokušava da napravi određenu predstavu o Crnoj Gori i da dođu na vlast".

Nadalje, emiter se poziva i na gostovanje predsjednika Crne Gore Mila Đukanovića u emisiji „Ukrštene riječi" na TV Prva u kojoj je kako se navodi „poručio sljedeće u vezi protesta: 'Knežević je iskorišćen samo kao povod, da je on bio u glavnoj roli prvih pet-šest dana. Nakon toga je ona uhodana mašinerija partijsko-medijsko-NGO-ovska, dakle koja ima svoju postavljenu proceduru preuzela glavnu ulogu. Kao što znamo oni danas vode glavnu riječ u svemu tome", i zaključuje da „s obzirom na to da Crna Gora nije zemlja sa prevelikim brojem medija, te da je svima jasno na koga Predsjednik Države misli kada pominje 'partijsko-medijsku-NVO mašineriju', radi vjerodostojnijeg predstavljanja onoga o čemu se u prilogu govori, 'pokrili' su dio priloga gore navedenim 'pokrivalicama'. Samim tim po mišljenju podnosioca prigovora „posrijedi je pravovremeno, tačno i od javnog interesa informisanje javnosti".

Emiter „smatra neprimjerenom" primjedbu podnosioca prigovora na izbor „sagovornika" u prilogu. Nadalje, emiter odbacuje primjedbu podnosioca da je isti prekršio član 7 Pravilnika, jer su, kako navodi „istinito, blagovremeno, profesionalno, cjelovito, slobodno i odgovorno izvijestili".

U izjašnjenju se naglašava da emiter nije prekršio „član 8 Pravilnika, tačku 2, jer je događaj prikazan više nego korektno i vjerno, a zastupljeni su i različiti pristupi i mišljenja na osnovu tačnih i preciznih informacija o datoj temi protestima i nepočinstvima za koje se tereti odbjegli Knežević, a koji u medijima kritički nastrojenim prema vlasti, ima prostor da to plasira".

Emiter ističe da „Vijesti u prilogu o protestima nijesu druga strana, niti se pominju osim kao ilustracija za medije, ... pa stoga nije bilo obaveze pozivanja njih kao druge strane". Nadalje, emiter se poziva na načelo tačnosti (član 4 Pravilnika) i na pravičnost i izbalansiranost (član 11 Pravilnika) predmetnog sadržaja ukazujući „da je više nego pravičan i izbalansiran izvještaj Nova M televizije u informativnim formatima u odnosu na primjedbe gospodina Ivanovića". Takođe se ističe, da predmetnim prilogom nije „promovisan bilo čiji interes" već je „posrijedi isključivo interes javnost da zna i interes građana da budu profesionalno i tačno informisani".

Na kraju, emiter predlaže da „Agencija za elektronske medije Crne Gore kao nadležno tijelo, nakon ocjene svih navoda iznijetih u postupku, odbije prigovor kao neosnovan".

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana 17. februara 2019. godine, u informativnoj emisiji „Centralni dnevnik" u terminu od 18:06:46 do 18:12:27 sati (5 minuta 41 sekund) emitovao prilog, sljedeće sadržine (transkript):

Najava: „Drugi protest koji je okupio nešto oko dvije hiljade građana, koji su podržali predstavnici opozicije i NVO sektora održan je sinoć u Podgorici. Malobrojnost protesta u organizaciji opozicije, proopozicionih medija i proopozicionih NVO, od sinoć pokazao je koliko je slaba ta organizacija kažu sagovornici Nove M. Ne baš brojnom skupu su prisustvovali gotovo svi opozicioni lideri i njihovi najbliži saradnici. Svi ti opozicioni prvaci su se, kako kažu sagovornici Nove M, do juče međusobno optuživali i vrijeđali, što, kako kažu, dovoljno govori o njihovoj političkoj nedosljednosti. Povod za drugi protest je afera 'Atlas' oko odbjeglog biznismena Duška Kneževića nedostupnog crnogorskim pravosudnim organima, koji brojnim foto-montažama koje plasira u tabloidnim medijima pokušava da pobjegne od odgovornosti za krivična djela, poručuje urednica 'Dnevni novina', Vesna Sofranac."

Novinarski tekst – (OFF): „Sinoćnji protest opet je pokazao, ustvari loš rejting i slabost opozicije, uprkos tome što ih podržavaju i proopozicione NVO i njima bliski tabloidni mediji, kaže glavna urednica 'Dnevnik novina' Vesna Šofranac.“

U nastavku je emitovana video izjava glavne i odgovorne urednice „Dnevnik novina“ g-đe Vesne Šofranac.

Vesna Šofranac: „...Tako da je to sve jedna klasična politička ujdurma na čelu sa dijelom, naravno, poznatim u medijima i u Nevladinom sektoru.“

Novinarski tekst – (OFF): „Usljed programske inferiornosti, crnogorska opozicija često poseže za određenim instrumentima i oružjem u njihovom siromašnom arsenalu ne bi li nadomjestili nedostajuću programsku viziju, a najčešće dožive samo debakl, poručio je poslanik vladajuće Demokratske partije socijalista Nikola Rakočević, komentarišući jučerašnji protest u organizaciji opozicije. Ističe da su opozicionarima sve manje bitna sopstvena načela.“

U nastavku je emitovana video izjava poslanika Demokratske partije socijalista g. Nikole Rakočevića.

Nikola Rakočević: „Oni će uraditi šta god je potrebno, a često to što je potrebno je da pogaze sva svoja programska načela, da iskažu svoju neprincipijelnost, udružujući se ili neudružujući se, samo da bi napravili određenu političku štetu, ne samo Demokratskoj partiji socijalista, nego stabilnosti Crne Gore. To je njihov, to je njihovo osnovno programsko načelo.“

Novinarski tekst – (OFF): „Podsjetimo, opozicionari su i prije dvije sedmice organizovali protest ispred zgrade tužilaštva u Podgorici, na kojem su okupili nekoliko stotina ljudi zbog afere 'Atlas'. Da opozicija nema konkretan cilj, pokazuju ovi, kao i raniji protesti, poručuje i poslanik Liberalne partije Andrija Popović.“

U nastavku je emitovana video izjava poslanika Liberalne partije g. Andrije Popovića.

Andrija Popović: „Ti protesti onda mogu potrajati, mogu dobiti i onaj karakter koji smo gledali prije par godina i to ništa dobro Crnoj Gori ne bi donijelo.“

U prethodno opisanom dijelu priloga kao pokrivalice za novinarski tekst korišćeni su snimci sa protesta koji su održani u Podgorici 02.02.2019. i 16.02.2019. godine.

Novinarski tekst – (OFF): „Afera 'Atlas' oko odbjeglog biznismena Duška Kneževića povod je da se pokušaju, i dalje, destabilizovati prilike u Crnoj Gori, smatra Vesna Šofranac. Baš taj kontroverzni biznismen, nedostupan crnogorskim pravosudnim organima, brojnim foto-montažama koje plasira u tabloidnim medijima pokušava da pobjegne od odgovornosti za krivična djela i malverzacije, ističe glavna i odgovorna urednica 'Dnevnik novina'.“

Kao pokrivalice za navedeni dio priloga korišćene su fotografije (screenshot) naslovnica dnevnog lista „Dan“: „Vrijeme je da se sazna istina o Milovom kriminalu“, kao i „Objaviću kako je Milo postao milloner“. Takođe su emitovani i djelovi snimaka sa događaja koji su se, krajem 2015. godine, dogodili tokom protesta Demokratskog fronta u Podgorici, kao i fotografije i snimci na kojima se prikazuje g. Duško Knežević.

U nastavku je emitovana video izjava glavne i odgovorne urednice „Dnevnik novina“ g-đe Vesne Šofranac.

Vesna Šofranac: „Duško Knežević, da ima obraza, da kažem to po crnogorski, ajde, kako mi pričamo, ovaj, prvo ne bi, prvo bi trebalo da se obrati svojim klijentima koje je ostavio bez para, koje je ostavio bez posla, bez egzistencije i da dođe da odgovara za sve ono za šta se tereti. Ja ne znam koliko je kriv niti mi to kao građani možemo znati, ali vrlo ozbiljne optužbe su na račun Duška Kneževića. Umjesto svega toga, on pokušava da on, što je prevario državu, što je prevario građane, pokušava da prevede na politički teren.“

Novinarski tekst – (OFF): „Da opozicija, kako je bio slučaj ranije sa 'Duvanskom' i sličnim podmetanjima koristi montirane afere za vaninstitucionalno djelovanje i pritisak na vlast poručio je nedavno i predsjednik Milo Đukanović. Knežević je, kako je kazao Đukanović, iskorišten kao povod, a zatim su opozicionari i proopoziciona medijska NVO mašinerija preuzeli kormilo i postali instuktori odbjeglog biznismenu, zaključio je Đukanović.“

Kao pokrivalice za navedeni novinarski tekst korišćene su fotografije (screenshot) tekstova objavljenih na naslovnim stranicama dnevnih novina „Vijesti“: „Dao sam 200.000 dolara, a Migo

molio za eure zbog aktivista"; „Prvi put da odmetnik uzvrati udarac DPS-u", snimak (kako bi se reklo sa protesta održanog 16.02.2019.g.) na kojem se prikazuju g. Vladimir Pavićević i g. Aleksa Bečić, te snimci na kojima se prikazuju g. Miodrag Perović i g. Željko Ivanović.

U nastavku je emitovan segment iz informativnog programa Prve TV u kojem je gost bio predsjednik Crne Gore g. Milo Đukanović (u gornjem lijevom uglu emitovana grafička insertacija - materijal: TV Prva 14.02.2019.).

Milo Đukanović: *„Knežević, iskorišćen samo kao povod, da je on bio u glavnoj roli (prim. aut. engleski:role – prevod:uloga) prvih pet, šest dana, nakog toga, je ona uhodana mašinerija, partijsko, medijsko, NGO-vska, dakle, koja ima svoju postavljenu infrastrukturu preuzela glavnu ulogu, i kao što znamo, oni danas vode, vode glavnu riječ u svemu tome."*

Kao pokrivalice su korišćeni djelovi snimaka sa protesta koji je održan u Podgorici 16.02.2019. godine, na kojima su, među demonstrantima, prikazani g. Andrija Mandić i g. Nebojša Medojević, kao i fotografija g. Duška Kneževića.

Novinarski tekst – (OFF): *„Protesti opozicije, poručuju naši sagovornici, još su besmisleniji, ako se uzmu u obzir uvrede koje su opozicionari upućivali jedni drugima. Podsjetimo, ne tako davno, čelnik URE Dritan Abazović je isticao da je taktika koju baštini DF katastrofalna, te da su jedan dan u bojkotu, drugi u Skupštini, a treći na protestima. Poslanik Fronta Milan Knežević, takođe je, do skoro, prozivao Abazovića da zajedno sa Aleksom Bečićem želi da uništi Front nazivajući ih 'Borom i Ramizom'. Koliko traje netrpeljivost u opoziciji govori i činjenica da je još 2016. Abazović poručivao da ga je stid što je poslanik Parlamenta, zbog skandaloznog ponašanja poslanika Demokratskog fronta. DF je i u decembru prošle godine pokušao da pozove opoziciju na jedinstvo. Od Bečićevih Demokrata i Abazovićeve URE nijesu dobili podršku, već su poručili da se Frontu ne može vjerovati. Iako sve ove partije vrše vlast u nekoliko opština, netrpeljivost među njima je vidljiva, naročito u Budvi. DF-ov Nebojša Medojević optužio je, svojevremeno, tadašnjeg predsjednika Opštine Budve Dragana Krapovića iz Bečićevih Demokrata za neznanje i korupciju, na šta mu je Krapović odgovorio: 'Da malo odmori'. Nakon toga iz DF-a nazvali su svog koalicionog partnera 'bleferom'. Koliko su razlike u opoziciji velike i nepomirljive potvrdio je i slučaj Bečićevog plagijata magistarskog rada, gdje su Frontovci bili prvi i najglasniji u prozivanju i vrijeđanju opozicionog kolege."*

Kao pokrivalice za navedeni dio priloga korišćene su fotografije (screenshot) tekstova objavljenih na portalu Caffè del Montenegro pod naslovom: *„Abazović za CDM: DF nema kredibilitet da predvodi opozicione procese, njihov poziv licemjeran"; „Knežević: Bečić i Abazović hoće da unište DF, krećemo u kontraofanzivu"; „Medojević: Krapović bez znanja koalicije sklopio vansudsko poravnanje sa WTE"; „Radulović: Ovaj blefer od Krapovića je najveće zlo koje je došlo u Budvu"; „Istraživač i DF pitaju Bečića: Jesi li plagirao magistarski rad?";* kao i fotografije (screenshot) tekstova objavljenih na portalu (prim. aut. nije vidljivo na kojim): *„Knežević: građanska opozicija kao Predsjedništvo SFRJ, a Aleksa i Dritan kao Boro i Ramiz"; „Abazović: Stid me što sam poslanik"; „URA i Demokrate odgovorile DF-u: Svaki put ste izigrali naše povjerenje, prvo potpišite dokument"; „Krapović: Medojević nema pojma o čemu priča, vrijeme je da odmori"*. Takođe su korišćeni i djelovi snimaka, bez prostornog i vremenskog određenja, sa sastanka opozicionih predstavnika na kojem, između ostalih, prisustvuju g. Ranko Krivokapić, g. Miodrag Lekić, g. Vladimir Joković, g. Dritan Abazović i g. Aleksa Bečić (u gornjem lijevom uglu emitovana grafička insertacija: ARHIVA).

3. Članom 4 stav 1 alineja j) Pravilnika definisano je načelo nepristrasnosti kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog.
4. Članom 4 stav 1 alineja m) Pravilnika pravilo druge strane je definisano kao obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način.
5. Članom 7 stav 1 alineja a) Pravilnika propisana je obaveza emitera koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom,

istinom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.

6. Članom 8 stav 1 Pravilnika propisana je obaveza elektronskih medija da, u proizvodnji informativnih programa, poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
7. Članom 11 u stavu 1 propisano je da programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprostavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike. U stavu 2 ovog člana Pravilnika propisano je da se programskim sadržajima ne smiju tendenciozno promovisati interesi jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, posebno ukoliko se takvi sadržaji emituju sistematično tokom određenog vremenskog perioda.
8. Polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise, kao i da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu pri čemu moraju voditi računa o normama propisanim Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.
9. Povod za emitovani prilog je bio „drugi protest“ održan 16.02.2019.g. u Podgorici. Značajan dio priloga se odnosi na reagovanja i stavove oko „afere Atlas“, kao povoda za održavanje protesta, kao i uloge i stavova opozicionih političkih partija, NVO organizacija i medija po tom pitanju. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, traži, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost. Imajući u vidu značaj objavljivanja informacija o mogućoj interesnoj povezanosti i interesima pojedinih organizacija ili pojedinaca sa protesima, može se smatrati opravdanim izvještavanje tim povodom, posebno ako doprinosi „*sprječavanju obmanjivanja javnosti*“, što je javnom interesu. Emiter u svom izjašnjenju ukazuje da mu je to bila namjera („*od javnog je interesa da se razotkrije pozadina svakog djelovanja pa i protesta, koje formalno organizuje grupa građana*“).
10. Uvažavajući pravo emitera da se posebno bavi vezom opozicionih političkih partija, NVO organizacija i medija sa organizacijom protesta, ne može se opravdati izostanak bilo kakvog stava ili informacije o pokušaju pribavljanja stava predstavnika organizatora protesta („*grupa građana*“) ili tih subjekata o konkretnom spornom pitanju (postojanje povezanosti sa organizacijom protesta i odnosu prema protestima i „*aferi Atlas*“). Imajući u vidu da se radi o pitanju od javnog interesa („*sprječavanju obmanjivanja javnosti*“), emiter je propustio da pribavi ili omogući iznošenje različitih ili suprostavljenih stavova. Na taj način, nije doprinio cjelovitom informisanju javnosti o ovom događaju, već je tendenciozno predstavio stavove samo jedne strane, koja smatra, između ostalog, da se radi o „*malobrojnom protestu u organizaciji opozicije, proopozicionih medija i proopozicionih NVO*“ (najava priloga).
11. Dio priloga u kojem se kaže: „*Da opozicija, kako je bio slučaj ranije sa 'Duvanskom' i sličnim podmetanjima koristi montirane afere za vaninstitucionalno djelovanje i pritisak na vlast poručio je nedavno i predsjednik Milo Đukanović. Knežević je, kako je kazao Đukanović, iskorišten kao povod, a zatim su opozicionari i proopoziciona medijska NVO mašinerija preuzeli kormilo i postali instuktori odbjeglom biznismenu, zaključio je Đukanović*“, pokriven je, između ostalog, snimcima na kojima se prikazuju gospodin g. Željko Ivanović (podnosilac prigovora) i g. Miodrag Perović, koji su osnivači izdavača dnevnog lista „*Vijesti*“. Naime, bez utemeljenja u citiranoj izjavi g. Đukanovića, emiter je „*pokrivalicama*“ navedena lica neposredno doveo u kontekst sadržan u govornom dijelu priloga u kojem se govori o „*proopozicionoj medijskoj NVO mašineriji*“, i njenoj ulozi „*instuktora odbjeglom biznismenu*“.
12. Uz uvažavanje slobode izražavanja emitera i posebno njegove slobode odabira vizuelne ilustracije govornog dijela priloga, ovakva uređivačka intervencija (kojom se, izborom pokrivalica koje prate određenu informaciju, izjava predsjednika Crne Gore, koristi kao osnov da se prikazana lica g. Miodrag Perović i g. Željko Ivanović dovedu u vezu sa konstatacijama o „*proopozicionoj medijskoj mašineriji*“ i „*instruktorima odbjeglom biznismenu*“), predstavlja proizvoljno povezivanje elemenata. Da se radi o zaključku samog emitera i stavaranju slike na osnovu lične procjene potvrđuje isti u svom izjašnjenju, u kojem kaže: „*lako je dokazivo da su Vijesti medij koji je nerijetko objavljivao*

afere stavljajući među glavne aktere u negativan kontekst M.Đukanovića, pa je baš u cilju vjerodostojnog i tačnog informisanja javnosti, upravo činjenica da je Đukanović na njih (Vijesti) mislio u intervjuu tv Prva". Na ovaj način emiter je prekršio načelo nepristrasnosti jer činjenično izvještavanje (izjava Đukanovića) nije jasno odvojio od svog stava (da smatra da su g. Miodrag Perović i g. Željko Ivanović osobe na koje se odnose navodi iz izjave). Pri tome je, lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara diskriminatorno uticalo na način predstavljanja ove teme.

Ne može se naći opravdan stav za ovakav pristup osim želje da se tendenciozno promoviše samo interes „jedne strane“ (emitera) što je suprotno članu 11 stav 2 Pravilnika.

13. Ovaj sadržaj se može okarakterisati kao nepravičan i neizbalansiran. Emiter je iskoristio izjavu predsjednika Crne Gore kako bi na posredan način, kroz pokrivalice, iznio svoj stav i doveo u vezu sa istom g. Miodraga Perovića i g. Željka Ivanovića. Time se može steći utisak da se na pomenuta lica odnosi sama izjava predsjednika. Imajući u vidu navedeno emiter je propustio da traži, pribavi i objavi komentar indirektno prozvanih lica (kroz pokrivalice) ili bar informaciju o razlozima zbog kojih emiter nije dobio stav lica na koja se odnose navodi u prilogu.

Izostankom takvih stavova ili bar pokušaja da se oni obezbijede, emiter nije doprinio da različiti pristupi i mišljenja budu profesionalno i korektno zastupljeni.

13. Prilog ne predstavlja rezultat izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste. U prilogu nije riječ o raspravi, polemici i sl., niti se on bavi utvrđivanjem stavova različitih strana o konkretnom pitanju (čemu služi „pravilo druge strane“).

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine i članu 5 Pravilnika, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem spornog programskog sadržaja prekršio čl. 7 tač. 1, 8 st. 1 i 2 i 11 st. 1 i 2 Pravilnika, zbog toga što nije doprinio cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji, nije obezbijedio da različiti pristupi i mišljenja budu profesionalno i korektno zastupljeni, i što je prekršio obavezu da informativno-politički programi moraju biti pravični i izbalansirani i ne smiju tendenciozno promovisati interese bilo koje grupe ili pojedinca.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141, 143 i 144. Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Nova M“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru informativne emisije „Centralni dnevnik“ u 18:00 časova.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Nova M“ d.o.o.
- Gospodin Željko Ivanović, podnosilac prigovora
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

